

Svar på fullmäktigemotion 1/2017: Ett program för stöd av lokal företagsamhet och ekonomi i Kyrkslätt

Kommunstyrelsen 07.11.2022 § 371

Kommunfullmäktige 13.3.2017 § 22

Ledamot Emmi Wehka-aho lämnade som första undertecknare in följande motion vid fullmäktigesammanträdet 13.3.2017:

"Vi undertecknade fullmäktigeledamöter föreslår att Kyrkslätt går in för ett planmässigt arbete för att stöda lokal företagsamhet och stärka ekonomin och bereder ett program i ärendet med beaktande av bl.a. följande frågor:

1) Små och medelstora företag (SMF-företag) lättare med i upphandlingar

- Upphandlingslagen förnyades från och med början av år 2017 så att SMF-företag lättare kan delta i upphandlingar då helheterna som konkurrensutsätts delas in i mindre delar. Kommunen bekantar sig med god praxis i andra kommuner och utvecklar sitt upphandlingskunnande och utbildar andra sektorer i ordnandet av konkurrensutsättningar så att lokala SMF-företag får bättre möjligheter att delta i anbudsörfaranden.

- I fråga om mindre upphandlingar bekantar sig kommunen med verktyg för mindre upphandlingar, såsom Hankintasampo, som används i vissa kommuner. Med hjälp av den kan också mycket små företag enkelt lämna anbud.

- Kommunen utvecklar dialogen mellan företagarna och upphandlingsenheten genom gemensamma regelbundna möten.

2) Närproducerad mat till kommunens skolor, daghem och övriga inrättningar

- Med närproducerad mat avses i allmänhet sådan livsmedelsproduktion som använder råvaror och produktionsinsatser i sitt närområde. Närproducerad mat är mat som producerats så nära som möjligt och som besparar miljön och stöder hållbar utveckling.

- Gynnandet av närproducerad mat förstärker också livskraften i regionen. Köp inom den offentliga sektorn främjar den lokala företagsverksamheten, möjliggör producentsamarbete och förbättrar så här logistiken och leveranssäkerheten. Då euron blir i området, upprepas välfärden.

- I konkurrensutsättningen ska även synpunkterna på ansvar och hållbarhet i fullmäktigemotionen som lämnats in av Anders Adlercreutz m.fl. i kvalitetskriterierna för kommunens upphandlingar betona matens ursprung och inhemska natur. Det här kan innebära större utgifter, men en satsning på närproducerad mat bör ses som en investering den lokala företagsverksamheten till godo.

3) Stöd av lokala företagare genom samarbete om verksamhetslokaler

- Utredning av möjligheterna att stöda företagare som börjar sin verksamhet och små företag genom att främja tillgången till verksamhetslokaler, genom att erbjuda småföretagare utrymmen för coworking och underlätta uthyrning av kommunens utrymmen till företag.

- Man hör företagare i kommunens nya investeringar i husbyggande och kartlägger redan vid planeringen av utrymmena företagarnas intresse för utrymmena och hyrning av dem.”

Utöver Emmi Wehka-aho hade följande ledamöter undertecknat motionen: Minna Hakapää, Outi Saloranta-Eriksson, Pertti Panula, Jens Sørensen, Antti Kilappa, Marjokaisa Piironen, Anders Adlercreutz, Tero Strand, Viveca Lahti, Mikael Gerkman, Irja Bergholm, Marjut Frantsi-Lankia, Eero Lankia, Patrik Lundell, Anna Aintila, Michaela Lindholm, Leila Preisfreund, Stefan Gustafsson, Raija Vahasalo, Pekka Rehn, Kati Kettunen, Susan Honka, Petri Pohjonen, Erkki Majanen och Timo Haapaniemi.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutade sända motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsen 7.11.2022

Beredare

kommunutvecklingschef Susanna Hyvärinen, controller Ari Hasu, servicedirektör Johanna Tuppurainen, fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi

SVAR

Kyrksläotts kommun har haft ett Livskraftsprogram för åren 2018-2021 som preciserar kommunstrategin och främjar kommunens livskraft (fge 8.10.2018 § 85). För tillfället finns inte i kommunen något livskraftprogram eller någon näringslivsstrategi som separat skulle precisera främjande av näringslivsverksamheten. Utvecklingen av livskraften ingår i kommunstrategin 2022-2023 (fge 31.1.2022 § 5).

I kommunen bör föras en diskussion om i vilken mån det är aktuellt att utarbeta en näringslivsstrategi eller ett livskraftprogram.

Små och medelstora företag (SMF-företag) lättare med i upphandlingar

Största delen av kommunens upphandlingar har delats in i mindre delar, vilket också underlättar små och medelstora företags deltagande om det är funktionellt eller logistiskt möjligt. Upphandlingar har delats in i delar då som det varit ändamålsenligt och logistiskt möjligt. Om indelningen av en upphandling i delar äventyrar kommuninvånarnas tillgång till service eller kvaliteten på servicen, har man beslutat att inte dela upphandlingen i delar. Kommunens upphandlingsenhet genomför största delen av kommunens upphandlingar med undantag för entreprenadupphandlingar. Serviceområdet som beställer upphandlingen informeras om principen att dela in upphandlingar i delar.

Kommunen ingår i KUUMA-kommunernas upphandlingsnätverk och inom nätverket följer man aktivt med kommuners upphandlingspraxis och utvecklingen av dem. Kommunen följer aktivt med marknadsdomstolens beslut i olika upphandlingar.

Det informeras offentligt om kommunens anbudsbegäran i HILMA-tjänsten och i tjänsten för små upphandlingar samt på kommunens webbplats för upphandlingar (<https://www.kyrkslatt.fi/upphandling>). På kommunens webbplats informeras också om upphandlingar under beredning och om redan publicerade anbudsbegäran samt var man får ytterligare information.

Små företag kan också göra ett anbud i grupp (gemensamt anbud) samt fungera som underleverantörer.

Upphandlingarna tillkännages offentligt på webben och ett anbud kan avgiftsfritt lämnas in på webben och utan separata elektroniska avgiftsbelagda verktyg. I de avgiftsfria anmälningskanalerna eller -tjänsterna som kommunen använder för upphandling kan övervakningstjänster kopplas på, med hjälp av vilka användaren får ett meddelande om upphandlingsannonser som exempelvis Kyrksläotts kommun publicerat.

Kommunen samarbetar regelbundet med den lokala företagarföreningen i upphandlingsärenden. Kommunens upphandlingsenhet har deltagit i företagarnas samarbetsmöten med aktuella upphandlingsteman. Kommunen ordnade 2.3.2021 i samarbete med Kyrksläotts Företagare rf ordnat ett Upphandlings-info och en Businessträff-tillställning för företagare som är intresserade av upphandlingar. Huvudtemat vid tillställningen var offentliga upphandlingar.

Närproducerad mat till kommunens skolor, daghem och övriga inrättningar

Kyrkslätt kommunfullmäktige har 9.4.2018 § 27 behandlat ansvarsfull och hållbar anskaffning av mat.

Kommunen har enligt upphandlingslagen inte rätt att fastställa kriterier som kräver att råvaror och förnödenheter ska ha producerats i närområdet. I upphandlingar av offentliga organ (så som kommunen) tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Enligt upphandlingslagen ska de krav, tekniska specifikationer och jämförelsegrunder som berör föremålet för upphandlingen (så som livsmedel vid upphandling av livsmedel) anges i upphandlingsannonsen, anbudsbegäran, inbjudan att förhandla eller bilagorna till dem. De krav, tekniska specifikationer och jämförelsegrunder som berör föremålet för upphandlingen ska bestämmas så att de gör det möjligt för anbudsgivarna att delta i anbudsförandet på lika villkor och de får inte ställa ogrundade hinder för konkurrensen vid offentlig upphandling.

På grund av det ovan anförda kan kommunen inte i anskaffningar av livsmedel (eller deras råvaror) kräva produkter som exempelvis är producerade på ett visst geografiskt område (så som på en viss kommun, ett visst landskaps eller en viss stats område) eller begränsa längden på produkternas transportsträcka (trots att kraven skulle motiveras med det lokala näringslivets livskraft, kommunens skattefördelar eller lokala arbetsplatser), eftersom villkoret begränsar konkurrensen och möjliggör inte att företag som är verksamma utanför det krävda området kan delta i anbudsförandet. Däremot kan kommunen i anskaffningar av livsmedel (eller deras råvaror) fastställa krav för produkternas eller råvarornas produktionsförhållanden (så som produktionsdjurens uppfödningförhållanden, användningen av tillsatsämnen, energi- och resurseffektivitet).

Om man med närmat avser livsmedel eller deras råvaror som odlats, producerats eller tillverkats i närområdet (så som exempelvis i en viss kommun), tillåter varken upphandlingslagen eller den rättspraxis som berör den i sin nuvarande form upphandling av närodlat mat som en offentlig upphandling i den ovanbeskrivna formen.

Däremot möjliggör upphandlingslagen livsmedelsupphandlingar i vilka man eftersträvar produkternas spårbarhet, säkerhet, renhet, produktionens miljövänlighet/hållbarhet och etiskhet.

I Kyrksläotts kommuns kosthållsenhets livsmedelsupphandlingar (som genomförts åren 2020-2021) har det fastställts höga obligatoriska kvalitetskrav angående ansvar och hållbarhet. Därtill har upphandlingen av livsmedel delats in i flera delar. Upphandlingsmängderna per gång är ändå så stora att det begränsar anbudsgivarnas möjligheter att delta i konkurrensutsättningarna.

Företagen kan öka produktionen av närproducerad mat.

Stöd av lokala företagare genom samarbete om verksamhetslokaler

Kommunen erbjuder inte tillsvidare co working-lokaler för företag.

Kommunens olika sektorer kan hyra ut utrymmen till lokala företag för olika behov. Företagen kan reservera kommunens utrymmen på webbplatsen Reservering av kommunens lokaler (<https://www.kyrkslatt.fi/reservering-av-kommunens-lokaler>). Utrymmena i Kyrksläotts nya bibliotek Fyyri kan också reserveras av lokala företag för möten eller tillställningar (<https://www.kirkkonummi.verkkokirjasto.fi/sv/motes-och-grupplokaler>).

Kommunens mötes- och grupprum kan bokas i bokningssystemet Timmi (<https://asp3.timmi.fi/WebTimmi/#/5275>). Uppgifter om utrustning och anordningar samt användningsreglerna finns på Timmi-systemets webbplats Mötes- och grupprum.

Företagen kan hyra privatägda verksamhetslokaler. På kommunens webbplats Företagstomter och -lokaler (<https://www.kyrkslatt.fi/foretagstomter-och-lokaler>) finns länkar till webbplatser där det finns information om verksamhetslokaler som hyrs ut för olika ändamål.

I kommunens byggprojekt beaktas lokalernas mångsidighet med tanke på fördelarna för kommunens serviceproduktion. Dessutom har samhällstekniska nämnden 28.4.2022 § 41 behandlat en fullmäktigemotion för utvidgning av utbudet av kommunens företagstomter och verksamhetslokaler och behandlat utbudet av verksamhetslokaler för företag ur markanvändningens synvinkel.

Föredragande

Kommundirektör Tarmo Aarnio

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

1

ge redogörelsen ovan som svar på fullmäktigemotionen och föreslår kommunfullmäktige att fullmäktige antecknar svaret för kännedom och anser att svaret är tillräckligt och motionen slutbehandlad

2

justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutade enhälligt enligt förslaget.

Beslutsförslag Kommunstyrelsen ger redogörelsen ovan som svar på fullmäktigemotionen och föreslår kommunfullmäktige att fullmäktige antecknar svaret för kännedom och anser att svaret är tillräckligt och motionen slutbehandlad.

Behandling Ordföranden förklarade diskussionen avslutad och konstaterade att ledamot Reetta Hyvärinen hade gett följande klämförslag under diskussionens gång:

För att stöda företagsverksamhet och för att skapa efterfrågan på service tar kommunen behovet av företagslokaler i beaktande i de anhängiga planprojekten särskilt på kommuncentrums område genom att på området också planlägga lokaler för olika företags behov. I kommande planläggningsprojekt förstärker dessutom kommunen efterfrågan på service och kommunens livskraft genom att ta hänsyn till inriktningen av kundflöden.

Klämförslaget understöddes av Saara Huhmarniemi, Markus Myllyniemi, Sanni Jäppinen, Jani Ekman, Piia Aallonharja, Katja Ylisiurua, Maarit Orko, Matti Kaurila, Hannu Valtanen, Liisa Kosonen, Johanna Fleming, Kim Liljequist, Heidi Castrén, Anna Aintila, Marjut Frantsi-Lankia, Anna-Mari Toikka, Kari Virtanen, Urho Blom, Jussi Määttä, Leena Virkki, Ulf Kjerin, Marko Kari, Tony Björk, Anneli Granström, Jerri Kämpe-Hellenius, Martin Honkanen och Ulla Seppälä.

Klämförslaget godkändes enhälligt efter att ordföranden hört sig för om det.

Beslut Kommunfullmäktige beslutade enhälligt enligt förslaget.

Kommunfullmäktige godkände vidare enhälligt följande kläm:

För att stöda företagsverksamhet och för att skapa efterfrågan på service tar kommunen behovet av företagslokaler i beaktande i de anhängiga planprojekten särskilt på kommuncentrums område genom att på området också planlägga lokaler för olika företags behov. I kommande planläggningsprojekt förstärker dessutom kommunen efterfrågan på service och kommunens livskraft genom att ta hänsyn till inriktningen av kundflöden.